

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: **B.M.**, narozený dne ..., ev. č. x, státní příslušnost Ukrajina,
t. č. v Zařízení pro zajištění cizinců Balková, 331 65 Tis u Blatna,
zastoupený JUDr. Ing. Jakubem Backou, advokátem,
sídlem Šlejnická 1547/13, 160 00 Praha 6

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra ČR**
sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného o zajištění cizince ze dne 19. 12. 2018, č. j. OAM-359/LE-LE05-BA04-PS-2018,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci, advokátu JUDr. Ing. Jakubu Backovi, se přiznává odměna ve výši 8.228,-Kč, která mu bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozhodnutí.

Odůvodnění:

1. Žalobce se podanou blanketní žalobou domáhal zrušení shora označeného rozhodnutí žalovaného, kterým byl žalobce ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“)

Shodu s prvopisem potvrzuje H. K.

zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců a ve smyslu § 46a odst. 5 zákona o azylu byla doba trvání zajištění stanovena do 3. 4. 2019. Zároveň požádal o ustanovení advokáta JUDr. Ing. Jakuba Backu svým zástupcem.

2. V **doplnění žaloby** žalobce prostřednictvím ustanoveného zástupce namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 47 zákona o azylu. Vyhodnocení použitelnosti zvláštních opatření na str. 5-6 napadeného rozhodnutí považoval žalobce za zavádějící a zjevně nesprávné.
3. Princip výjimečnosti zajištění podle čl. 15 preambule směrnice Evropského parlamentu a Rady č. 2013/33/EU, kterou se stanoví normy pro přijímání žadatelů o mezinárodní ochranu (dále jen „přijímací směrnice“), se promítá v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvené v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle nějž *„ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření“*. Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňujícími využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu. Žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie, a to logickým a přezkoumatelným způsobem.
4. Žalobce poukázal na to, že žalovaný této povinnosti v úplnosti nedostál a při vyhodnocení klíčových okolností žalobcovy pobytové historie a jeho zajištění dospěl ke zjevně nesprávným a zavádějícím závěrům. Žalovaný především nesprávně vyhodnotil to, že žalobce v průběhu svého prvního azylového řízení projevil relativně značnou aktivitu, o vývoj řízení se zajímal a využil dokonce všech přípustných opravných prostředků včetně podání správní žaloby a kasační stížnosti. Žalobce tedy ve skutečnosti prokázal, že jeho zájmem v žádném případě není jakkoliv řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany mařit, a to právě s ohledem na to, že podání žádosti o mezinárodní ochranu a vedení řízení o této žádosti je pro něj v současné době jediným přípustným prostředkem legálního pobytu na území České republiky. Žalobce nepopíral, že mu lze klást k tíži, že svoji pobytovou situaci neřešil v době k vycestování po skončení řízení o jeho první žádosti o mezinárodní ochranu, na druhou stranu však tento spíše kratší nelegální pobyt nemůže být natolik závažnou skutečností, aby mohl vzbudit nedůvěru k žalobci a dostatečně podložit přesvědčení žalovaného o tom, že snad existuje závažné nebezpečí, že by žalobce mohl řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany jakkoliv mařit. Ačkoliv tedy snad lze označit jednání žalobce za lehkomyšlné, není možné odhlédnout od toho, že již žalobce v minulosti prokázal svůj zájem o řádné vedení azylového řízení, včetně využití opravných prostředků proti rozhodnutí vydanému v takovém řízení. Žalovaný tedy dospěl k nesprávným závěrům o intenzitě protiprávního jednání žalobce a jeho pobytové historii na území České republiky, především s ohledem na jeho jednání v prvním řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, a s tím související možnosti uložení zvláštních opatření, přičemž se soustředil fakticky pouze na účelovost jeho žádosti o mezinárodní ochranu a nedostatečně zvážil zřejmý žalobcův zájem o řádné vedení řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Paušální odmítnutí využití zvláštních

opatření zakotvených v ustanovení § 47 zákona o azylu je tak zjevně nepřiměřeně přísným závěrem, který způsobuje nezákonnost napadeného rozhodnutí.

5. Z výše uvedených důvodů žalobce navrhl, aby soud napadené rozhodnutí zrušil, věc vrátil správnímu orgánu k dalšímu řízení a přiznal odměnu ustanoveného zástupce ve specifikované výši.
6. Žalovaný ve svém **vyjádření k žalobě** s podanou žalobou nesouhlasil a měl za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. Byl přesvědčen, že z napadeného rozhodnutí je jasně seznatelné, z jakých podkladů žalovaný vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán v rozhodnutí popsal skutkový stav a zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
7. Žalobce byl dne 8. 12. 2018 zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem jeho zajištění byla skutečnost, že v rámci pobytové kontroly dne 8. 12. 2018 bylo zjištěno, že žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob s platností od 22. 3. 2016 do 22. 4. 2019. Z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn a následně bylo OPKPE Praha zjištěno, že mu dne 11. 3. 2016 bylo uloženo správní vyhoštění na dobu 3 let. Žalobce však ve lhůtě stanovené tímto rozhodnutím nevycestoval, a byl proto dne 30. 4. 2016 zajištěn v ZZC Drahonice, kde podal dne 2. 5. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo pravomocně ukončeno dne 5. 11. 2018 a žalobci byla stanovena lhůta k vycestování 30 dní, tj. do 5. 12. 2018. Žalobce však v této lhůtě z ČR nevycestoval a nadále zde neoprávněně pobýval, a byl proto dne 8. 12. 2018 zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné nebezpečí, že nadále nebude respektovat své povinnosti a bude opětovně mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Následně dne 14. 12. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu, protože v roce 2012 měl na Ukrajině byt, ale v roce 2012 byl na Ukrajině zadržen i se svoji přítelkyní L.N. pracovníky charkovské městské správy. Z daného je tudíž zřejmé, že žalobci jde v jeho žádosti o mezinárodní ochranu především o legalizaci jeho pobytu na území ČR.
8. Z výše uvedených důvodů správní orgán rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Žalovaný připomněl, že „*v případě podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy žadateli hrozí vyhoštění, existuje vyvratitelná domněnka, že tato žádost byla účelová*“ (z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 8. 2008, sp. zn. 5 Azs 24/2008). Dále odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 2. 6. 2016, sp. zn. 7 Azs 55/2016, ze kterého vyplývá, že skutečnost případné účelovosti podané žádosti je speciálním důvodem pro zajištění cizince podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Současně také poukázal na usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 23. 11. 2011, čj. 7 As 79/2010-150 a rozsudek Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. 8. 2016, sp. zn. 41Az 17/2016.
9. K námitce, že žalovaný dostatečně nezvážil alternativy k povinnosti setrvat v zařízení v průběhu řízení o udělení mezinárodní ochrany, žalovaný uvedl, že se

s danými skutečnostmi plně vypořádal ve svém rozhodnutí, kde mj. uvedl, že by uplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu nebylo v případě žalobce účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčilo žalobcovo naprosté nerespektování právního řádu i jemu zákonem uložených povinností, ale také jeho zcela účelové jednání.

10. Pro řízení odkázal žalovaný na spisový materiál, měl za to, že postupoval v souladu s právními předpisy, a navrhl, aby soud žalobu jako nedůvodnou v plném rozsahu zamítl.
11. Soud ve věci rozhodoval bez jednání, neboť účastník řízení nežádal nařízení ústního jednání a soud jeho nařízení nepovažoval za nezbytné (§ 46a odst. 8 věta čtvrtá před středníkem zákona o azylu).
12. **Soud neshledal žalobu důvodnou.**
13. Předmětné ustanovení § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu stanoví, že *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*
14. Dle § 47 odst. 1 zákona o azylu se *zvláštním opatřením rozumí rozhodnutí ministerstvem uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určené ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené.*
15. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu *ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.*
16. Ze správního spisu vyplývá, že žalobce byl dne 8. 12. 2018 zajištěn dle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do Zařízení pro zajištění cizinců Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Důvodem zajištění byla skutečnost, že v rámci pobytové kontroly dne 8. 12. 2018 bylo zjištěno, že žalobce je veden v evidenci nežádoucích osob s platností od 22. 3. 2016 do 22. 4. 2019. Z tohoto důvodu byl žalobce zajištěn a následně bylo OPKPE Praha zjištěno, že mu dne 11. 3. 2016 bylo uloženo správní vyhoštění na dobu 3 let. Žalobce však ve lhůtě stanovené nevcestoval, a byl proto dne 30. 4. 2016 zajištěn v ZZC Drahonice, kde podal dne 2. 5. 2016 žádost o udělení mezinárodní ochrany. Řízení o udělení mezinárodní ochrany bylo pravomocně ukončeno dne 5. 11. 2018 a žalobci byla stanovena lhůta k vycestování 30 dní, tj. do 5. 12. 2018. Žalobce však v této lhůtě z ČR nevcestoval a nadále zde neoprávněně pobýval, a byl proto dne 8. 12. 2018 zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců. Z jeho jednání bylo totiž zřejmé, že existuje reálné

nebezpečí, že nadále nebude respektovat své povinnosti a bude opětovně mařit výkon správního rozhodnutí o vyhoštění.

17. Následně dne 14. 12. 2018 podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, v níž mimo jiné uvedl, že žádá o mezinárodní ochranu, protože v roce 2012 měl na Ukrajině byt, ale v roce 2012 byl na Ukrajině zadržen i se svoji přítelkyní L.N. pracovníky charkovské městské správy.
18. Žalobní námitky žalobce se vztahovaly k tomu, zda nebylo možné přistoupit k uložení zvláštních opatření. Soud při posuzování žalobních námitek vycházel ze skutečnosti, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtčleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: „*Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním posouzením nutnosti zajištění konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlášení se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). [...] Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. [...]*“. Podle bodů 15 a 20 preambule přijímací směrnice má být zajištění výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že „*[v] případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření*“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „*mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení*“. Tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož je proto třeba vykládat eurokonformně.
19. Soud zkoumal odůvodnění napadeného rozhodnutí v té části, která se vztahovala k neúčinnosti zvláštních opatření (str. 5-6), a neshledal, že by žalovaný pochybil. Žalovaný vycházel z okolností, které ve svém souhrnu svědčily pro závěr o neúčinnosti zvláštních opatření. Shledal, že žalobce vědomě opakovaně pobýval na území ČR bez jakéhokoliv pobytového oprávnění a v rozporu s uloženými správními vyhoštěními nerespektoval svou zákonnou povinnost vycestovat z území ČR a mařit tam výkon správních rozhodnutí o vyhoštění. Z tohoto důvodu byl dne 8. 12. 2018 zajištěn za účelem realizace správního vyhoštění
20. Z důvodů podané žádosti o udělení mezinárodní ochrany usuzoval, že žádost byla podána pouze s cílem vyhnout se vyhoštění a dosáhnout propuštění ze zajištění. Žalovaný poukázal na skutečnost, že v rámci popsanych správních řízení o zajištění

a vyhoštění dle zákona o pobytu cizinců žalobce naprosto žádnou obavu z pronásledování či vážné újmy nezmínil a naopak tvrdil, že mu v návratu na Ukrajinu nic nebrání a že na Ukrajině mu nehrozí žádné stíhání či újma za náboženské či politické názory. Nicméně 6 dní po svém zajištění v ZZC, tedy dne 14. 12. 2018, podal opakovanou žádost o mezinárodní ochranu, v níž uvedl, že má na Ukrajině potíže a to již od roku 2001. Jak již bylo uvedeno, je zřejmé, že mu skutečnosti, které jej dle jeho tvrzení vedly k podání opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany, bezesporu musely být známy nejen před zajištěním Policíí ČR, ale už při podání jeho první žádosti o mezinárodní ochranu. Z toho lze usuzovat, že ve skutečnosti žádnou obavu z pronásledování ani vážné újmy nepocituje a svou opakovanou žádost o mezinárodní ochranu podal pouze s cílem vyhnout se realizací vyhoštění a dosáhnout svého propuštění ze zajištění, stejně jako učinil při své první žádosti o mezinárodní ochranu. Lze mít za to, že žalobce, aby se vyhnul vyhoštění a mohl na území ČR nadále setrvávat, byť nelegálně, využije jakékoliv možnosti, včetně podání opakované žádosti o mezinárodní ochranu. Je tedy zcela zřejmé, že v jeho případě nelze uložení zvláštního opatření považovat za účinné. Nelze se tedy domnívat, že by žalobce náhle své jednání změnil a respektoval by zvláštní opatření dle zákona o azylu. Závěrem žalovaný odkázal na rozsudek Nejvyššího správního soudu ke sp. zn. 1 Azs 349/2016.

21. Žalovaný správní orgán tudíž posoudil individuálně poměry žalobce a neshledal mírnější donucovací opatření účinnými, přičemž jeho závěry měly oporu ve správním spisu a zjištěném skutkovém stavu. V případě žalobce se jednalo o závažné okolnosti a nebylo zjištěno nic, co by správní orgán či soud mohlo vést k případnému upuštění od zajištění v zařízení pro zajištění cizinců. Dokonce ani v žalobě žalobce žádnou takovou okolnost hodnou zřetele nezmínil.
22. Ani směrnice, ani zákon o azylu dále nikde nestanoví, čím mají příslušné orgány zdůvodňovat neúčinnost zvláštních opatření a důvodnost zajištění. K závěru o naplnění podmínek pro zajištění dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu vedly žalovaného veškeré okolnosti uvedené na str. 1-6 napadeného rozhodnutí. Podle směrnice je třeba nejprve posoudit možnost uložení alternativních opatření a až poté je možné žadatele zajistit, což žalovaný učinil. Částečné překrývání důvodů, pro něž byla shledána účelovost žádosti, a důvodů neúčinnosti zvláštních opatření bylo posvěceno i Nejvyšším správním soudem, který shledal, že klíčovou otázkou je, zda argumentace v neprospěch alternativ zajištění může sama o sobě obstát, zda je konzistentní a individualizovaná (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 7. 2017, č. j. 8 Azs 114/2017-35, bod 17 a násl.). V nyní projednávané věci žalovaný shromáždil dostatek informací o žalobcově pobytové historii na území ČR, žalobce porušoval režim pobytu cizinců na území ČR a povinnosti s takovým pobytem související. Skutková zjištění byla dostačující pro závěr, že mírnější opatření nebudou účinná. Žalovaný správní orgán hodnotil žalobcovu pobytovou historii jako celek a zohlednil veškeré relevantní a závažné okolnosti z jejího průběhu.
23. Lze uzavřít, že žalovaný se s možností uložení zvláštních opatření žalobci vypořádal v mezích zákona dostatečně a jeho úvahy netrpěly žádnými zavádějícími závěry či zjevnými nesprávnostmi. Napadené rozhodnutí respektovalo všechny individuální okolnosti případu, které byly žalovanému známy, včetně žalobcovy

pobytové historie na území ČR, a jeho odůvodnění bylo dostatečné a přezkoumatelné.

24. S ohledem na veškeré výše uvedené skutečnosti soud neshledal žalobu důvodnou, a proto ji podle § 78 odst. 7 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) zamítl.
25. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., kdy by na náhradu nákladů řízení měl právo žalovaný, jenž měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, ani nepožadoval jakoukoli jejich náhradu, proto náhrada nákladů žádnému z účastníků řízení nenáleží.
26. Součástí žaloby byl návrh žalobce na ustanovení právního zástupce. Usnesením ze dne 17. 1. 2019, č. j. 17 A 13/2019-18, byl žalobci zástupcem ustanoven JUDr. Ing. Jakub Backa, advokát. Podle § 35 odst. 9 zákona s. ř. s. v takovém případě platí hotové výdaje a odměnu za zastupování advokátem stát. Proto byla ustanovenému zástupci výrokem III. tohoto rozsudku přiznána odměna za zastupování za 2 úkony právní služby po 3.100,- Kč/úkon (porada včetně převzetí a přípravy zastoupení; doplnění žaloby) a náhrada hotových výdajů za 2 úkony právní služby v paušální výši 300,- Kč/úkon dle § 9 odst. 4 písm. d), § 7, § 11 odst. 1 písm. b) a d), § 13 odst. 1 a 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů. Tato částka byla zvýšena o částku 1.428,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s. ř. s.). Celková výše odměny v tomto řízení tedy činí 8.228,- Kč. Předmětná částka bude vyplacena jmenovanému advokátovi z účtu zdejšího soudu ve stanovené lhůtě, kterou soud považuje za přiměřenou.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 19. února 2019

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně